

Ügyiratszám: FVFO/1577-2/2020
Fogyasztóvédelmi
Ügyfélkapcsolati Osztály
Telefon: +36 1 459 7740
E-mail: ugyfelszolgalat@mekh.hu

Nagy Mária
részére

kmt+request-15867-3676081e@kimitud.org

Tárgy: válaszlevél nyomtatott számla iránti igény költségmentessége miatti megkeresésre

Tisztelt Nagy Mária!

Ezúton megköszönöm bizalmát, hogy a 2020. október 10. napján kelt megkeresésével a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatalhoz (a továbbiakban: Hivatal) fordult.

Megkeresésében – közérdekű adatigénylés formájában – a következő kérdést intézte a Hivatalhoz: „*van a jogunk ingyenesen nyomtatott számlát kérni/kapni közművektől. Elmű, Gáz, Víz.... melyik jogszabály vonatkozik erre? csak fizetési kötelezettségek vannak?*”

Megkeresésére válaszul az alábbiak szerinti tájékoztatást adom.

1. Az információkérés értékelése

Elsődlegesen arról tájékoztatom, hogy megkeresése – annak tartalmánál fogva – nem minősül közérdekű adatigénylésnek.

A közérdekű adatok megismerésére vonatkozó igényekkel kapcsolatos szabályokat az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Info tv.) tartalmazza.

Az Info tv. 28. § (1) bekezdése a következő:

„A közérdekű adat megismerése iránt szóban, írásban vagy elektronikus úton bárki igényt nyújthat be. A közérdekből nyilvános adatok megismerésére a közérdekű adatok megismerésére vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.”

Az Info tv. 3. § 5-6. pontjai határozzák meg a közérdekű adat, és a közérdekből nyilvános adat fogalmát, amelyek a következők:

„5. közérdekű adat: az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szerv vagy személy kezelésében lévő és tevékenységére vonatkozó vagy közfeladatának ellátásával összefüggésben keletkezett, a személyes adat fogalma

alá nem eső, bármilyen módon vagy formában rögzített információ vagy ismeret, függetlenül kezelésének módjától, önálló vagy gyűjteményes jellegétől, így különösen a hatáskörre, illetékességre, szervezeti felépítésre, szakmai tevékenységre, annak eredményességére is kiterjedő értékelésére, a birtokolt adatfajtákra és a működést szabályozó jogszabályokra, valamint a gazdálkodásra, a megkötött szerződésekre vonatkozó adat;

6. közérdekből nyilvános adat: a közérdekű adat fogalma alá nem tartozó minden olyan adat, amelynek nyilvánosságra hozatalát, megismerhetőségét vagy hozzáférhetővé tételét törvény közérdekből elrendeli;”

E rendelkezésekre figyelemmel megállapítható, hogy megkeresése nem az Info tv. fent idézett rendelkezései szerinti adatkörre vonatkozik, hiszen az egyes közszolgáltatást nyújtó szervezetek által kiállított számlák ingyenes hozzáférhetőségére vonatkozó jogszabályok tartalmával kapcsolatban fogalmazta meg kérdését. Emiatt megkeresésére az Info tv. nem alkalmazható.

2. A megfogalmazott kérdésre adott érdemi válasz

A megkeresésben megfogalmazott kérdés értelmezése alapján válaszom arra a terjed ki, hogy a

- a villamosenergia szolgáltatás,
- a földgázszolgáltatás, továbbá
- a víziközmű-szolgáltatás

esetében a fogyasztók számára kiállított számlák megküldésére, igénylésére milyen szabályok vonatkoznak, azok ingyenes hozzáférhetőségével kapcsolatosan. Tájékoztatom, hogy a Hivatal kizárólag e szolgáltatási területeken rendelkezik hatósági hatáskörrel a szolgáltatók által folytatott számlázási tevékenységre irányuló egyedi panaszok kivizsgálására, így tájékoztatásunk e területekre terjedhet ki.

Hangsúlyozom, hogy mivel általános jellegű kérdést fogalmazott meg, az alábbiakban általános tájékoztatást tudunk nyújtani a számlák felhasználók általi hozzáférhetőségével kapcsolatban.

2.1. A villamosenergia szolgáltatással kapcsolatos előírások

A felhasználók fogyasztásáról kiállított számlákhoz való hozzáférésére vonatkozó szabályokat a villamosenergia szolgáltatás területén

- a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény (a továbbiakban: Vet.)
- a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 273/2007. (X. 19.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Vet. Vhr.),
- a villamos energia egyetemes szolgáltató által külön díj ellenében végzett szolgáltatásokról szóló 72/2016. (XII. 29.) NFM rendelet (a továbbiakban: NFM rendelet),
- a villamos energia rendszerhasználati díjak, csatlakozási díjak és külön díjak alkalmazási szabályairól szóló 10/2016. (XI. 14.) MEKH rendelet (a továbbiakban: MEKH rendelet), továbbá
- a szolgáltatók üzletszabályzatai

tartalmazzák.

A számlák szolgáltató általi kiállítására és kibocsátására vonatkozó, kérdésével összefüggő jogszabályi előírásokat a Vet. 43. § (2)-(3) bekezdései, a Vet. Vhr. 21/B. § (1) bekezdése, a Vet. Vhr. 1. számú mellékletének 4.2. pontja 4.7. - 4.9. pontjai, az NFM rendelet 2. §-a, továbbá az MEKH rendelet 35. § (1) bekezdése tartalmazzák.

A jogszabályi rendelkezések alapján megállapítható, hogy **a villamosenergia-kereskedők és a hálózati engedélyesek** (a továbbiakban e fejezetben: szolgáltatók) – **a felhasználók általi külön díj megfizetésének kötelezettség nélkül** – **kötelesek a felhasználók számára számlát kibocsátani.**

A jogszabályi előírások megkülönböztetik a részszámlát, és az úgynevezett elszámoló számlát.

A **részszámla** az a számla, amely a felhasználó részére az elszámolási időszakon belül rendszeres időközönként kerül kiállításra, a benne foglalt villamosenergia-mennyiség pedig statisztikai elemzésen vagy adatszolgáltatáson – tipikusan felhasználói diktáláson – alapszik. Az **elszámolószámla** pedig az adott elszámolási időszakra vonatkozó számla, amely az elszámolást az elszámolási időszak kezdő és záró mérőállása közötti tényleges fogyasztás alapul vételével tartalmazza.

A hivatkozott jogszabályi előírások alapján a számlák kiállítására vagy papír alapon kerül sor, vagy azokat elektronikus úton bocsátja a szolgáltató a felhasználó rendelkezésére, a szolgáltató és a felhasználó közötti egyedi szerződésben foglalt megállapodás szerint.

A jogszabályi előírások értelmében valamennyi villamosenergia-kereskedő és hálózati engedélyes nem csupán a számlák – külön díj felszámítása nélküli – kiállítására **kötelezettek**, hanem **arra is**, hogy az eredeti számla esetleges pótlásának igénye esetében **egy alkalommal ingyenesen biztosítsanak a felhasználó számára az adott számláról számlamásolatot.** A számla másolata egyszeri kiadásának kötelezettsége az elektronikus és a nyomtatott számlákra egyaránt vonatkozik.

Tájékoztatom arról is, hogy **az egyetemes szolgáltatás keretében vételező felhasználók számára a jogszabályok többletjogosultságot fogalmaznak meg** a szolgáltatók által külön díj felszámítása nélkül biztosítandó számlamásolatok számát illetően. **E szerint számlamásolat készítése esetén, azonos számlánként, készpénz-átutalási megbízások pótlása esetén ugyanazon számlához tartozó készpénz-átutalási megbízásonként nem egy, hanem két számlamásolat igénylésére jogosult a felhasználó, külön díj megfizetése nélkül.** Amennyiben a felhasználónak felróható okból szükséges az ismételt számlakibocsátás, az egyetemes szolgáltató a harmadik és az azt követő számlamásolatért az NFM rendeletben foglaltak szerinti díjat számíthatja fel a felhasználónak. Hasonló szabályokat tartalmaz a MEKH rendelet is, a hálózati engedélyes által biztosítandó számlamásolatok vonatkozásában.

A fentiekén túl arról tájékoztatom, hogy a számlák felhasználók számára történő megküldése módja, hozzáférhetősége mellett, a számlaküldés gyakoriságának kérdésében is – a jogszabályok és az adott szolgáltató üzletszabályzata előírásai által meghatározott keretek között – a felhasználó és a szolgáltató közötti szerződés rendelkezései tekintendők irányadónak.

Tájékoztatom arról, hogy **a részszámlák felhasználók részére történő kibocsátása kapcsán, az egyetemes szolgáltatás keretében vételező felhasználók vonatkozásában** az irányadó rendelkezés előírja, hogy amennyiben az elszámolási időszak időtartama az egy hónapot meghaladja – a felek eltérő megállapodásának hiányában – **az egyetemes szolgáltató az elszámolási időszak hónapjainak számánál eggyel kevesebb számú részszámlát jogosult kibocsátani** azzal, hogy egyes részszámlák a Hivatal előzetes jóváhagyásával megállapított összeghatárig összevonhatók. E rendelkezésből következik, hogy az adott egyetemes szolgáltató – a havi részszámlákban elszámolt villamosenergia mennyiségek figyelembe vételével – nem minden egyes hónapra fog részszámlát kiállítani a felhasználó számára, hanem a törvényi

felhatalmazás alapján jogosult az üzletszabályzatában foglalt értékhatárig a részszámlák értékének összevonására, és csupán az értékhatár meghaladása esetében való számlaküldésre.

Az egyetemes szolgáltatóra vonatkozó további, kapcsolódó jogszabályi kötelezettség, miszerint:

- köteles a számla felhasználó részére történő eljuttatásáról oly módon gondoskodni, hogy a számla kiegyenlítésére a felhasználónak vagy a fizetőnek a kézhezvételtől legalább 8 nap rendelkezésére álljon,
- adott alkalommal legfeljebb három, egymást követő időközre vonatkozó részszámlát bocsáthat ki, amelyek esedékessége között legalább 30 napnak kell lennie.

2.2. A földgázszolgáltatással kapcsolatos előírások

A felhasználók fogyasztásáról kiállított számlákhoz való hozzáférésére vonatkozó szabályokat a földgáz szolgáltatás területén

- a földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvény (a továbbiakban: Get.),
- a földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvény rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 19/2009. (I.30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Get. Vhr.),
- a földgáz egyetemes szolgáltatók által külön díj ellenében végezhető szolgáltatásokról szóló 71/2016. (XII. 29.) NFM rendelet (a továbbiakban: NFM rendelet),
- a földgáz rendszerhasználati díjak, a külön díjak és a csatlakozási díjak meghatározásának keretszabályairól szóló 8/2016. (X. 13.) MEKH rendelet (a továbbiakban: MEKH rendelet), továbbá
- a szolgáltatók üzletszabályzatai tartalmazzák.

A számlák szolgáltató általi kiállítására és hozzáférhetőségre vonatkozó, kérdésével összefüggő jogszabályi előírásokat a Get. Vhr. 115/E. § (1)-(2) bekezdései, 2. számú mellékletének 6.6. és 6.13. - 6.17. pontjai, az NFM rendelet 1. §-a, az MEKH rendelet 14. § (1) bekezdése tartalmazza.

A földgázszolgáltatás területén a villamosenergia szolgáltatás vonatkozásában már ismertett főszabályok vannak érvényben, a vonatkozó ágazati szabályozás területén lényeges eltérés nincsen.

A jogszabályi rendelkezések alapján megállapítható, hogy **a földgázkereskedők és a földgázelosztók** (a továbbiakban e fejezetben: szolgáltatók) – **a felhasználók általi külön díj megfizetésének kötelezettség nélkül – kötelesek a felhasználók számára számlát kiállítani.**

A jogszabályi előírások megkülönböztetik a részszámlát, és az úgynevezett elszámoló számlát.

A hivatkozott jogszabályi előírások alapján a számlák kiállítására vagy papír alapon kerül sor, vagy azokat elektronikus úton bocsátja a szolgáltató a felhasználó rendelkezésére, a szolgáltató és a felhasználó közötti egyedi szerződésben foglalt megállapodás szerint.

A földgáz szolgáltatás területére is igaz az a megállapítás, hogy **az egyetemes szolgáltatás keretében vételező felhasználók számára a jogszabályok többletjogosultságot fogalmaznak meg** a szolgáltatók által külön díj felszámítása nélkül biztosítandó számlamásolatok számát illetően.

E szerint számlamásolat készítése esetén, azonos számlánként, készpénz-átutalási megbízások pótlása esetén ugyanazon számlához tartozó készpénz-átutalási megbízásonként két számlamásolat igénylésére jogosult a felhasználó, külön díj megfizetése nélkül.

Amennyiben a felhasználónak felróható okból szükséges az ismételt számlakibocsátás, az egyetemes szolgáltató a harmadik és azt követő számlamásolatért az NFM rendeletben, továbbá az MEKH rendeletben foglaltak szerinti díjat számíthatja fel a felhasználónak. Hasonló szabályokat tartalmaz a MEKH rendelet is, a földgázelosztó által biztosítandó számlamásolatok vonatkozásában.

A fentiekén túl arról tájékoztatom, hogy a számlák felhasználók számára történő megküldése módja, hozzáférhetősége mellett, a számlaküldés gyakoriságának kérdésében is – a jogszabályok és az adott szolgáltató üzletszabályzata előírásai által meghatározott keretek között – a felhasználó és a szolgáltató közötti szerződés rendelkezései tekintendők irányadónak.

Tájékoztatom arról, hogy **a részszámlák felhasználók részére történő kibocsátása kapcsán, az egyetemes szolgáltatás keretében vételező felhasználók vonatkozásában** az irányadó rendelkezés előírja, hogy amennyiben az elszámolási időszak időtartama az egy hónapot meghaladja – a felek eltérő megállapodásának hiányában – **az egyetemes szolgáltató az elszámolási időszak hónapjainak számánál eggyel kevesebb számú részszámlát jogosult kibocsátani** azzal, hogy egyes részszámlák a Hivatal előzetes jóváhagyásával megállapított összeghatárig összevonhatók. E rendelkezésből következik, hogy az adott egyetemes szolgáltató – a havi részszámla mennyiségek figyelembe vételével – nem minden egyes hónapra fog részszámlát kiállítani a felhasználó számára, hanem a törvényi felhatalmazás alapján jogosult az üzletszabályzatában foglalt értékhatárig a részszámlák értékének összevonására, és csupán az értékhatár meghaladása esetében való számlaküldésre.

Az egyetemes szolgáltatóra vonatkozó további, kapcsolódó jogszabályi kötelezettség, miszerint:

- köteles a számla felhasználó részére történő eljuttatásáról oly módon gondoskodni, hogy a számla kiegyenlítésére a felhasználónak vagy a fizetőnek a kézhezvételtől legalább 8 nap rendelkezésére álljon,
- adott alkalommal legfeljebb három, egymást követő időközre vonatkozó részszámlát bocsáthat ki, amelyek esedékessége között legalább 30 napnak kell lennie.

2.3. A víziközmű-szolgáltatással kapcsolatos előírások

A felhasználók fogyasztásáról kiállított számlákhoz való hozzáférésére vonatkozó szabályokat a víziközmű-szolgáltatás területén

- a víziközmű-szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvény (a továbbiakban: Vksztv.),
- a víziközmű-szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 58/2013. (II. 27.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Vksztv. Vhr.), továbbá
- a víziközmű-szolgáltatók üzletszabályzatai tartalmazzák.

A számlák víziközmű-szolgáltató általi kiállítására és kibocsátására vonatkozó kérdésével összefüggő jogszabályi előírásokat a Vksztv. Vhr. 65. §-a tartalmazza.

E szerint a víziközmű-szolgáltató az évi egy elszámoló számla mellett évi legalább 3, de legfeljebb 11 részszámlát bocsát ki. A víziközmű-szolgáltató köteles a számla felhasználó részére történő eljuttatásáról oly módon gondoskodni, hogy a számla kiegyenlítésére a felhasználónak a kézhezvételtől legalább 8 nap a rendelkezésére álljon. A jogszabályi előírás lehetővé teszi azt is, hogy a felhasználó és a víziközmű-szolgáltató megállapodjon arról, hogy a számla elektronikus úton is kiállítható és eljuttatható a címzetthez.

Fentieknek megfelelően a víziközmű-szolgáltató elsősorban papír alapon küldi meg a számlát a felhasználó részére, az elektronikus formában való megküldésre kizárólag akkor kerülhet sor, ha felek ebben megállapodtak.

Kiemelendő, hogy a víziközmű-szolgáltatók – **a felhasználók általi külön eseti díj megfizetésének kötelezettség nélkül – kötelesek a felhasználók számára számlát kibocsátani a fenti jelzett gyakoriság szerint.** A számlák kibocsátására és a felhasználó részére történő megküldésére a víziközmű-szolgáltató és felhasználó által kötött közszolgáltatási szerződés szerint kerül sor.

A számlák eseti jelleggel, – hiteles vagy nem hiteles – másolatként történő igénylésének szabályait már az egyes víziközmű-szolgáltatók üzletszabályzatai tartalmazzák, így e vonatkozásban konkrét üzletszabályzat tartalma lesz az irányadó.

3. Összefoglalás

A fentiek összefoglalásaképpen arról tájékoztatom, hogy a tárgyalt szolgáltatási területeken a szolgáltatók kötelezettek a felhasználók részére számlák kibocsátására, a számlázás rendjét, módozatait a jogszabályi előírások, az adott szolgáltató üzletszabályzata, továbbá a felhasználó által kötött egyedi szerződés határozza meg. Ugyanezen szabályozási környezet alapján állapítható meg az, hogy a felhasználó által igényelt számlamásolat esetében milyen szabályokat kell figyelembe venni, azaz, hogy mely esetekben, milyen formátumú számlára vonatkozóan, – a felhasználónak felróható okból történő – hányadik számlamásolat esetében köteles a szolgáltató a számlamásolat külön, eseti díj nélküli kibocsátására.

Tájékoztatom, hogy a fentebb tárgyalt közszolgáltatási területeken a szolgáltatók által folytatott számlázási, elszámolási tevékenység egyedi panaszok alapján történő kivizsgálása tekintetében megosztott hatáskör áll fenn a Hivatal, továbbá a fogyasztóvédelmi feladatokat is ellátó Kormányhivatalok között. E szerint **lakossági felhasználók** szolgáltatói számlázásra, elszámolásra vonatkozó panaszai esetében a Kormányhivatalok, míg a **nem lakossági felhasználók** ilyen jellegű panaszai esetében a Hivatal rendelkezik hatósági hatáskörrel azok kivizsgálására.

Amennyiben konkrét szolgáltató eljárásával kapcsolatban kíván panasszal élni, azt e hatásköri szabályokra is figyelemmel teheti meg a Hivatalnál, vagy akár a lakóhelye szerinti Kormányhivatalnál. Tájékoztatom, hogy a hatósági eljárás jogszabályi feltétele, hogy panaszát először a szolgáltatónál kísérelje meg rendezni, s annak dokumentumait a kérelemhez csatolni is szükséges.

Amennyiben a fentiekkel kapcsolatosan kérdése merülne fel, a Hivatal ügyfélszolgálatára készséggel áll rendelkezésére, amelyet

- a +36 1 459 7740 telefonszámon, illetőleg
 - a 06 80 205 386 ingyenes számon
- érhet el.

A Hivatal ügyfélszolgálatára elektronikus elérhetőségei a következők, amelyeken szívesen fogadjuk és megválaszoljuk kérdéseit.

Elektronikus e-mail cím: ugyfelszolgalat@mekh.hu

Honlap e-ürlap: <http://www.mekh.hu/fogyasztovedelmi-e-ugyfelszolgalat>

Figyelmébe ajánlom a Hivatal kiadványait, amelyek a közszolgáltatások különböző területein tárgyalják a felhasználókat megillető jogokat. Elérhetőségük a következő:

<http://www.mekh.hu/fogyasztovedelmi-kiadvanyok>

Felhívom szíves figyelmét arra is, hogy az alábbi linken elérhető Energiafogyasztói Ellenőrző Lista alapján tájékozódhat a villamosenergia és földgáz iparág területén a felhasználókat megillető jogokról:

<https://www.fogyasztovedelem.kormany.hu/#/kozszoigaltatasok>

Végezetül felhívom szíves figyelmét arra, hogy a Hivatal a fenti tájékoztatást kizárólag az Ön által rendelkezésre bocsátott információk alapján adta meg. Tájékoztatásunk nem tekinthető kötelező erejű állásfoglalásnak, a benne foglaltaknak hatóságokra, illetve a bíróságra nézve nincs kötelező tartalma. A jelen tájékoztatás kizárólag az Ön tájékoztatása céljából készült, a benne foglaltak egyéb célok érdekében, továbbá harmadik személyekkel szemben nem használhatóak fel, illetve jogvita eldöntésére nem alkalmazhatóak.

Megtisztelő megkeresését köszönöm!

Budapest, elektronikus bélyegző szerint

Tisztelettel:

dr. Kolozsi Sándor
főosztályvezető